

PRAVO ZAPOSLENOG NA ZARADU SA UPLAĆENIM DOPRINOSIMA OSTVARENU PO OSNOVU RADA

Zakon o radu

čl. 104 i 105

Pravo na bruto zaradu

Sentenca:

Pravni interes radnika da mu se utvrdi potraživanje po osnovu PIO doprinosa proizilazi iz činjenice da je poslodavac u obavezi da svom radniku po osnovu rada isplaćuje bruto zaradu, koju čine doprinosi za PIO i zdravstveno osiguranje i koje je poslodavac dužan da u ime i za račun svog zaposlenog isplati nadležnim fondovima i neto zarada, koja se isplaćuje direktno zaposlenom.

Iz obrazloženja:

"Prema stanju u spisima među parničnim strankama nije bila sporna činjenica da je tužilac bio zaposlen kod tuženog, niti je tuženi tu činjenicu sporio. To što je tuženi osporio potraživanje tužioca u celosti zbog nemogućnosti izjašnjenja, ne znači da je teret dokazivanja prebačen na tužioca imajući u vidu odredbu člana 223. stav 3. Zakona o parničnom postupku koja kaže da stranka koja osporava postojanje nekog prava snosi teret dokazivanja činjenice koja je sprečila nastanak i ostvarivanje tog prava ili usled koje je pravo prestalo da postoji ako zakonom nije drugačije određeno.

U konkretnom slučaju, tuženi je osporio postojanje prava tužioca, pa je u tom slučaju snosio teret dokazivanja činjenica koja je sprečila nastanak i ostvarivanje tog prava. Navodi tuženog da je potraživanje tužioca osporio zbog nemogućnosti izjašnjenja, bez uticaja su na primenu pravila o teretu dokazivanja, obzirom da tuženi nije dokazao da postoje činjenice koje bi sprečile nastanak ili ostvarivanje tužiočevog prava. Ovo posebno što tuženi nije osporio tužbeni zahtev isticanjem činjenice da tužilac nije bio u radnom odnosu kod tuženog, već je osporio potraživanje tužioca zbog nemogućnosti izjašnjenja. Da je tuženi osporio zahtev tužioca isticanjem činjenice da tužilac nije bio u radnom odnosu kod tuženog za utuženi period u tom slučaju bi teret dokazivanja činjenica bio na tužiocu, ali kako to nije slučaj, pogrešan je zaključak prvostepenog suda da je u konkretnom slučaju tužilac bio dužan da dokazuje da je bio u radnom odnosu kod tuženog, kao i da dokazuje na koji iznos zarade je u utuženom periodu imao pravo. Naime, kako tuženi nije vršio obračun zarada za utuženi period, tužilac je dostavio obračun prosečnih zarada za 2006. i 2007. godinu. Zaključak prvostepenog suda da ne znači da je tužilac imao pravo na zaradu prema obračunu prosečne zarade za utuženi period, sa obrazloženjem da se pravo na zaradu ostvaruje uzimajući u obzir vreme provedeno na radu i radni učinak, ne mogu uticati na pravo tužioca na zaradu u situaciji

kada tuženi nije sporio činjenicu da je tužilac radio, nije sporio ni vreme provedeno na radu ni radni učinak, niti je bio u stanju da dostavi obračun zarade za utuženi period, a činjenica da je aneksima kolektivnog ugovora koji su zaključeni u toku 2005. godine ugovoren mesečni iznos zarade koji je bio niži od proseka, bez uticaja je na pravo tužioca na naknadu zarade za period 2006. i 2007. godine u situaciji kada tuženi nije dostavio dokaze da su takvi aneksi zaključeni i za utuženi period. Stoga se za sada ne može prihvati zaključak prvostepenog suda da tuženi nije dokazao osnovanost svog potraživanja u iznosu od 489.326,60 dinara.

Osim toga, ovaj sud nalazi da u pogledu zahteva za utvrđenje osnovanosti tužiočevog potraživanja na ime doprinosa PIO, postoji interes tužioca da se utvrdi njegovo potraživanje na ime navedenih doprinosa, obzirom da je obaveza poslodavca da svom radniku, ovde tužiocu, isplaćuje bruto zaradu koju čine i doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje, kao i doprinosi za zdravstveno osiguranje, odnosno zaposleni po osnovu rada ostvaruje pravo na bruto zaradu, a obaveza poslodavca je samo u tome da deo te zarade preusmeri na fondove zdravstvenog i penzijskog i invalidskog osiguranja, ali iz sredstava koje je radnik kao zaposleni već zaradio, a preostali deo, tzv. neto zaradu, isplati zaposlenom. U situaciji kada poslodavac ne isplaćuje zaradu i kada se tužbom traži da se takvo potraživanje utvrdi, to svakako tužilac kao radnik koji potražuje svoje pravo po osnovu rada, ima pravo da zahteva da mu se osim neto zarade isplate i doprinosi koji čine njegovu bruto zaradu, a koju on ostvaruje po osnovu rada."

(Rešenje Privrednog apelacionog suda, Pž. 5198/2012 od 27.6.2012. godine)